

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans
te LEBBEKE**

Hoofdstructuur deeltijds kunstonderwijs

Instellingsnummer 50823

Instelling Gemeentelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans

Directeur Dirk VERMEIR

Adres Stationsstraat 17 - 9280 LEBBEKE

Telefoon 052-41.11.21

Fax 052-41.11.21

E-mail muziekacademie@lebbeke.be

Website www.academielebbeke.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Lebbeke

Adres Flor Hofmanslaan 1 - 9280 LEBBEKE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 09-05-2016, 17-05-2016, 18-05-2016, 19-05-2016, 20-05-2016, 21-05-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 21-05-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 09-09-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Hilde QUIX

Teamleden Rieka HÉRIE, Dirk ROMBAUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Muziek: algemene muziekcultuur	8
3.1.1.2 Muziek: experimentele muziek	10
3.1.1.3 Muziek: instr. volksmuziek doelzak	12
3.1.1.4 Muziek: instrument dwarsfluit	13
3.1.1.5 Muziek: instrument slagwerk	15
3.1.1.6 Muziek: instrument viool	17
3.1.1.7 Muziek: j.& l.m. elektrische gitaar	18
3.1.1.8 Muziek: koor, vocaal ensemble	20
3.1.1.9 Muziek: zang volksmuziek	21
3.1.1.10 Woordkunst: algemene verbale vorming	23
3.1.1.11 Woordkunst: toneel	25
3.1.1.12 Woordkunst: voordracht	26
3.1.1.13 Woordkunst: welsprekendheid	27
3.1.1.14 Dans: algemene artistieke bewegingsleer	29
3.1.1.15 Dans: artistieke training	30
3.1.1.16 Dans: dansinitiatie	32
3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	33
4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	35
4.1 Deskundigheidsbevordering	35
4.2 Evaluatiepraktijk	36
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	37
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	39
6.1 Wat doet de academie goed?	39
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	39
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	40
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	41

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de academie

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de academie,
3. het algemeen beleid van de academie.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele academie aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de academie een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opties/instrumenten.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de academie na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de academie voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de academie voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de academie om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de academie de doelen en gaat de academie dit na?
 - ontwikkeling: heeft de academie aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de academie aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de academie. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de academie of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de academie of van structuuronderdelen als de academie binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de academie of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de academie de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de academie de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de academie het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de academie of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De academie mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Gemeentelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans is gelegen in het centrum van Lebbeke op de cultuursite samen met de bibliotheek en het CC De Biekorf. Deze site is een interessante ontmoetingsplaats voor een heel verscheiden publiek van cultuurparticipanten. Ze biedt eveneens heel veel kansen en gelegenheden tot samenwerking tussen de drie instellingen. De academie heeft twee wijkafdelingen in de deelgemeenten Denderbelle en Wieze. Er zijn geen filialen in andere gemeenten aanwezig.

Sinds de vorige doorlichting in februari 2006 is het leerlingenaantal sterk gegroeid, nl. met 45,4%. Heel bijzonder en uniek voor Vlaanderen is het grote aandeel van de leerlingen Dans in de leerlingpopulatie. De afdeling steeg met 69,3% sinds de vorige doorlichting. Daardoor volgen meer dan een derde van het totaal aantal financierbare leerlingen de studierichting Dans. De studierichting Muziek steeg met 32,4%. Toch zit minder dan de helft van het leerlingenaantal in deze studierichting ondanks het zeer brede aanbod gaande van de klassieke en jazz-opleiding tot de folkopleiding en deze experimentele muziek. In deze academie is de studierichting Woord de kleinste afdeling. Zij handhaaft zich dapper en is sinds de vorige doorlichting qua leerlingenaantal met 40,8% gestegen.

In de **studierichting Muziek** voldoen de focusvakken aan de erkenningsvoorwaarden. In de vakken algemene muziekcultuur, experimentele muziek, dwarsfluit, slagwerk, viool, koor en vocaal ensemble, doedelzak en volksmuziek zang bereiken de leerlingen in voldoende mate de leerplandoelstellingen. In alle vakken gebeurt de evaluatie volgens de regelgeving en is ze voldoende betrouwbaar. De cursus dwarsfluit valt op door de zeer goede doorstroom van leerlingen doorheen de opleiding en dit dankzij een zorgzame, leerlinggerichte begeleiding. In de cursus volksmuziek zang gaan zowel techniek als expressie hand in hand. Dit leidt tot een sterke profilering van deze cursus. De studierichting Muziek mist een overkoepelende didactisch-pedagogische visie en coherentie.

Voor **de studierichting Woord** staan algemene verbale vorming, toneel, voordracht en welsprekendheid in de focus. In de meeste lessen van de woordopleiding is er heel wat spel-, speel- en spreekplezier aanwezig. In alle vakken is er heel wat aandacht voor onderbouwde evaluatiemomenten. Dankzij een veilig en warm klasklimaat krijgt elke leerling de nodige feedback en begeleiding. De leerinhouden van het vak welsprekendheid komen niet overeen met de leerplandoelstellingen omdat in dit vak de leerinhouden van toneel worden aangeboden. Daardoor voldoet het vak niet aan de erkenningsvoorwaarden. Vaak hebben de leerlingen de opleiding Toneel reeds voltooid en is dit een onrechtmatige verlenging van het curriculum. In de andere vakken slagen de leerlingen er wel in de leerplandoelstellingen te bereiken.

Voor **de studierichting Dans** bereiken de leerlingen de leerplandoelstellingen voor de vakken die in de focus staan, m.n. algemene artistieke bewegingsleer, artistieke training en dansinitiatie. De dansafdeling slaagt erin een goed evenwicht te realiseren tussen danstechnische en de artistieke vaardigheden, gecombineerd met een gezonde dosis discipline en dansplezier. Een degelijke leerbegeleiding doorheen de hele opleiding zorgt ervoor dat leerlingen, dankzij heel wat inzicht, komen tot kwalitatief goede dansante uitvoeringen.

In **het kwaliteitsonderzoek** staan deskundigheidsbevordering en evaluatiepraktijk in de focus. De nascholing vertrekt niet vanuit een visie op professionalisering. Het team van leerkrachten en het secretariaat volgen heel wat vorming, maar hierin is weinig doelgerichtheid op te merken. Vakoverleg als middel tot onderwijskundige professionalisering wordt te weinig benut. De academie staat op dit vlak aan het begin van een ontwikkelingsproces.

De evaluatiepraktijk wordt dit schooljaar gedigitaliseerd. De academie laat hier echter kansen liggen om de evaluatie grondig aan te pakken. Er ontbreekt op dit moment een artistiek inhoudelijk overleg om de artistieke visie van de academie te verbinden met de leerplandoelstellingen om zo de evaluatie een duidelijke plaats te geven in het onderwijsleerproces.

Uit het kwaliteitsonderzoek blijkt dat het **beleidsvoerend vermogen** van de school een aantal zwakke elementen vertoont. In het artistiek- onderwijskundig beleid ontbreekt het de academie aan een langetermijnvisie, een strategie, een planning en concrete doelen gekoppeld aan acties. Het organisatorisch, administratief en financieel beleid ligt volledig in handen van een goed functionerend en geëngageerd secretariaat. Het team van coördinatoren heeft geen mandaat om een onderwijskundig beleid te voeren. Zij verzamelt weinig gegevens om de kwaliteit van haar onderwijs in kaart te brengen, te bewaken en bij te sturen. De academie heeft wel aandacht voor het welbevinden en het comfort van leerlingen en leerkrachten.

De academie krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze moet de systematische zorg voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving verbeteren. Meer bepaald is er een onvoldoende samenhangend beleid over de verschillende vestigingsplaatsen heen.

Voor de studierichting Muziek en Dans krijgt de academie een gunstig advies, voor de studierichting Woord een beperkt gunstig advies omwille van het vak welsprekendheid.

De academie staat voor de uitdaging om op het vlak van interne samenhang aansluiting te zoeken met nieuwe tendensen in het hedendaags kunstonderwijs die bijdragen tot nieuwe invullingen van de artistiek- onderwijskundige processen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus

Muziek

- algemene muziekcultuur
- experimentele muziek
- instr. volksmuziek doelzak
- instrument dwarsfluit
- instrument slagwerk
- instrument viool
- j.& l.m. elektrische gitaar
- koor
- vocaal ensemble
- zang volksmuziek

Woordkunst

- algemene verbale vorming
- toneel
- voordracht
- welsprekendheid

Dans

- algemene artistieke bewegingsleer
- artistieke training
- dansinitiatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op.

3.1.1.1 Muziek: algemene muziekcultuur

Voldoet

Overeenkomstig de beide invullingen van het vak amc (klassiek en Jazz & lichte muziek), bereiken de leerlingen de leerplandoelstellingen op een voldoende wijze. Uit observaties, gesprekken en het voorgelegd jaarplan van het vak amc klassiek, blijkt de inhoud van het leerplan voldoende gerespecteerd. De evaluaties peilen voldoende naar het verwerven van een aantal elementaire vaardigheden.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De academie geeft twee invullingen aan het vak amc, een eerste volgens het concept van de traditionele opleidingen (klassiek leerplan) en een tweede binnen de optie Jazz&Lichte Muziek (jalm) (eigen invulling). De cijfergegevens schetsen een beeld van het totale aantal leerlingen in beide opleidingen. De academie telt een opvallend hoog aantal vrijstellingen voor dit vak, namelijk 51%, veel meer dan het landelijk gemiddelde van 21%. Wellicht is dit onder meer een gevolg van de uitbouw van de jalm-afdeling die door ook wat oudere leerlingen bevolkt wordt. Sommigen onder hen hebben in het verleden al klassieke amc gevolgd en kunnen genieten van vrijstelling voor dit vak. Het totaal aantal vrijstellingen is verhoudingsgewijs een weinig afgenomen. De instroom in het eerste jaar vertoonde de voorbije schooljaren enkele bikkensprongen (19 in 2014 en 32 in 2015). In amc-jalm staan dit jaar in graadklasverband 11 leerlingen ingeschreven. De doorstroming van het aantal leerlingen dat effectief het vak volgde de laatste jaren vormt een interessant gegeven in het curriculumonderzoek. Deze bedraagt in sommige jaren van M1 tot M3 geen 50%. Het is een belangrijke vaststelling in het kader van een beleid op het vlak van interne kwaliteitszorg op basis van databeheer.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

Het vak amc jalm sluit aan op de behoefte om de opleiding voldoende harmonisch-technisch te ondersteunen. Hierdoor komt het vak grotendeels neer op het aanleren van akkoordenschema's, bewustwording van de verschillende soorten scales en modi, jazz-harmonieleer, met daaraan gekoppelde becijferingsleer, getoetst aan de praktijk... Het is niet duidelijk of de academie hier vertrekt vanuit een overzichtelijk jaarplan en een voorbereide cursus die de leerlingen meekrijgen. Het voornamelijk beperken van de lessen amc jalm tot de kennis van akkoorden en toonladders stemt niet overeen met de generieke doelstelling van het vak zoals dat ook leerplanmatig in andere jalm-afdelingen uitgewerkt wordt. De meerwaarde ervan dient dan ook vooral gezocht in de horizontale samenhang met de andere vakken (instrument en combo). De cursus wordt gepland binnen de context van een graadklas. Hierdoor zitten de leerlingen van de drie leerjaren samen.

Bij observatie -een voorbereiding van een examen- blijkt uit testen dat leerlingen het bepalen van toonafstanden voldoende onder de knie hebben. In het vak amc klassiek vertrekt de academie vanuit een activiteitenkalender waarrond de lessen opgebouwd worden. Een maandplanning geeft de structuur aan en de overeenkomstige lesinhouden. Thema's uit het leerplan zijn verbonden met de programma's van de verschillende activiteiten. Deze zijn heel uiteenlopend: het bijwonen van een film ('El sistema' – in CC De Biekorf), van een amc-dag met als thema 'Fascinating rhythm' en van een 'Oorcollege' door de Filharmonie (Antwerpen, Filharmonisch Huis). Hierbij komen de verschillende leerplandoelen, normaal per leerjaar geordend, geïntegreerd aan bod. Gezien deze cursus eveneens binnen de context van een graadklas opgevat is, is deze integratie zeker verantwoord. Zo wordt instrumentenkennis (eerste jaar), analyse en vormleer (tweede jaar), genre- en stijlbesef (derde jaar) behandeld vanuit het aangereikte programma. Rond elke activiteit krijgen de lessen een aangepaste lesstructuur (vb. inleidende les met situering van het geschiedkundig en muziekcultureel belang, inhoudelijke voorbereiding van de activiteit of een les nabespreking...).

Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Het vak amc jalm wordt gegeven in het lokaal waar ook de jalm lessen doorgaan. Alle materiaal is voorhanden om het vak goed te kunnen geven (tafels, stoelen, instrumentarium voor demonstraties en voorbeelden, ...). Voor het vak amc klassiek is voldoende uitrusting en materiaal voorhanden. Er is een smartboard met projectiemogelijkheid en aansluiting op het internet. Een rechte piano en muziekbord zijn voorhanden. Voor een mogelijke aanwezigheid van 27 leerlingen (zoals de aanwezigheidslijst aangeeft), is de logistieke uitrusting te krap.
Infrastructuur	Het vak amc jalm wordt gegeven in het zgn. "bunker" lokaal. Het is een ruim lokaal, voldoende ergonomisch aangepast en akoestisch goed geïsoleerd. Het enige probleem blijkt een ondraaglijke interferentie te zijn op het ogenblik dat in een aanpalende cafetaria de verwarming werkzaam is. Het vak amc klassiek wordt gegeven in een langgerekt lokaal in het oude gebouw vooraan de straat. Bij het beluisteren van muziekvoorbeelden is er permanent overstemmend geluid van instrumentale lessen vanuit de aanpalende kamers. Dit vormt een hinder bij het optimaal realiseren van de leerplandoelen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Uit de visietekst van de afdeling jalm blijken er geen concreet uitgewerkte examenprogramma's voor het vak amc jalm apart. Het verwerven van de kennis wordt bekeken binnen het kader van de toepassingsmogelijkheden binnen de combo's en de optredens in het kader van projecten. Op deze examens zijn wel externe juryleden aanwezig. Voor het vak amc klassiek worden schriftelijke proeven in 'open boek'-vorm afgenomen. De vragen sluiten correct aan bij de leerstof van het vak amc. Leerlingen krijgen specifieke opdrachten i.v.m. partituurstudie, analyse en cultuurhistorische achtergrond, transponerende instrumenten... etc. De bevraging is breed en tegelijk voldoende representatief voor het geheel van het muziekopvoedkundig kader.

Resultaten worden digitaal ingevoerd op een evaluatiefiche waarvan de componenten inzet, aanwezigheid en dagelijks werk in een quoteringsysteem worden uitgedrukt. Er worden geen vooraf bepaalde criteria van leerplandoelen in punten vastgelegd. Wel kan de docent hierover ruim informatie kwijt onder de rubriek “opmerkingen”. De mogelijkheid bestaat ook deze informatie mee te appreciëren onder de noemer “dagelijks werk” waarop de helft van de punten staat.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

De lessen amc worden gegeven in klassikaal verband. Hierdoor ontstaat er een groepsgeest waarbij een actieve, door de leerkrachten gestimuleerde wisselwerking tussen de leerlingen, een positief effect sorteert op het leerproces.

Leerlingen worden individueel opgevolgd. Mogelijke problemen worden ook via regelmatig informeel overleg tussen de leerkrachten besproken.

3.1.1.2 Muziek: experimentele muziek

Voldoet

Op een gedifferentieerde wijze en vanuit verschillende conceptuele invalshoeken bereiken de leerlingen de leerplandoelstellingen. Dit geschiedt zowel via de akoestische als een digitale weg die zowel technisch als artistiek voldoende ondersteund wordt.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

De optie voorziet in een driejarige opleiding op het niveau van H3. Dit schooljaar staan er 10 leerlingen in geschreven in de cursus waarvan de helft als vrije leerling. Hiervan zitten acht leerlingen in het eerste jaar en één vrije leerling in het tweede en in het derde jaar. De doorstroming doorheen het curriculum is zwak. Dit valt ook af te leiden uit de cijfers van de jaren voordien. Van de elf leerlingen in het schooljaar 2011-2012 stroomden twee leerlingen door naar het tweede jaar. Het schooljaar daarop vingen 12 nieuwe leerlingen de opleiding aan. Hiervan stroomden opnieuw slechts 2 leerlingen (waaronder één vrije leerling) door naar het tweede jaar. Het realiseren van een duidelijk afsluitende finaliteit qua output vormt bij dit innoverende vak nog een stevige uitdaging naar de toekomst.

De achtergrond van het publiek blijkt zeer divers. Sommige leerlingen hebben al een theoretisch luik achter de rug binnen de traditionele opleiding en volgen dit vak na de cursussen amc en mt. Anderen geven blijk van voldoende maturiteit en gefascineerdheid om te kunnen aansluiten bij het specifieke cultuurfilosofisch gedachtengoed rond klankidiomen. Zij worden toegelaten op basis van een toelatingsperiode.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Het vak experimentele muziek wordt gegeven door vier docenten die er elk een heel eigen benadering en invulling aan geven. Dit sluit aan bij het open en vrijwel onbegrensd karakter dat, in overeenstemming met het leerplan, alle vormen van diversiteit toelaat en zelfs nastreeft. Als leidraad van hun lespraktijk hanteren allen het officieel goedgekeurd raamleerplan van OVSG. Het is duidelijk dat ieder goed op de hoogte is van de inhoud van en de mogelijkheden die dit leerplan biedt. Het valt ook op dat twee van de vier docenten een zeer overzichtelijk en systematisch jaarplan kunnen voorleggen waarvan de leerstof gedetailleerd uitgewerkt is en een planning bevat op wekelijkse basis. De vraag rijst waarom de andere collega's hierover niet beschikken. De bijgewoonde lessen stemmen ruim overeen met de verwachtingen. De uitgangspunten en basisprincipes van het zoeken naar vernieuwing binnen actuele en alternatieve muziekvormen komen veelvuldig aan bod. Bij het experimenteren en improviseren met geluid wordt rekening gehouden met de individuele, artistieke persoonlijkheidsontwikkeling.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groeperingsvorm</i>	De lessen worden zowel in groep als strikt individueel (één leerling per lesuur) verdeeld. Er worden voor dit vak 5 lestijden uitgetrokken voor 5 officiële leerlingen. Een efficiëntieonderzoek kan klaarheid scheppen in de voldoende effectiviteit van deze organisatievorm.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De leerkrachten beschikken over voldoende uitrusting om dit vak uit te bouwen. Naast voldoende digitaal materiaal (laptops, smartboard,...) met de nodige geprogrammeerde software (equalizer, finale...) zijn vele vormen van akoestische verwerking mogelijk via de nodige opnameapparatuur en instrumentarium (vb. prepared piano).
Infrastructuur	Er wordt in drie verschillende lokalen les gegeven. De zolder van de bibliotheek staat ter beschikking voor de lessen die groepsgericht werken met en vanuit de digitale invalshoek, terwijl twee andere docenten respectievelijk les geven in het oude schoolgedeelte. Hier zijn beide klassen ongeschikt. Eén ervan draagt overigens al intern de bijnaam 'schimmellokaal'.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Er zijn 2 tussentijdse evaluaties, in het eerste en het tweede trimester. Hierop staan respectievelijk 20 en 15 punten van het jaartotaal. Naar het dagelijks werk gaan 50 punten en op het eindejaarsexamen staan nog eens 50 punten. Door deze spreiding oogt de beoordeling evenwichtig. Er is voldoende evenwicht tussen proces- en productevaluatie. In de lijsten van de jury's van de voorbije jaren blijken er nog geen leden opgenomen voor een examen van experimentele muziek voor het eindexamen H3. Gezien het uitermate beperkt aantal inschrijvingen H3 tijdens deze periode, mag afgeleid worden dat er geen eindexamens met externe jury hebben plaatsgevonden en dat er ook nog geen getuigschriften werden uitgereikt.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De leerkrachten werken vanuit hun persoonlijke deskundigheid en engagement om de leerlingen zoveel mogelijk te enthousiasmeren en te boeien. In alle klassen werden ze intens aangespoord om zich te begeven op het pad van improvisatie en het verkennen van nieuwe klankwerelden.

3.1.1.3 Muziek: instr. volksmuziek doedezak

Voldoet

De leerlingen krijgen zowel technische als artistieke wenken op basis van een aangepast repertoire. Hierdoor bereiken ze in de verschillende graden van de opleiding de leerplandoelen. De doorstroming doorheen het curriculum is sterk. De evaluatiepraktijk wordt binnen het kader van de vigerende regelgeving voldoende ernstig genomen.

Outputgegevens Het aantal leerlingen doedezak is in Vlaanderen gestagneerd, op sommige plaatsen zelfs wat teruggelopen. Ook in deze academie blijkt het succes beperkt. Vorig schooljaar waren er vier leerlingen van wie er twee vrije leerlingen staan ingeschreven. Dit schooljaar zijn er drie leerlingen ingeschreven, in elke graad één. Vooral de instroom van nieuwe, jonge leerlingen is zeer laag. Het toeleiden van ook jongere leerlingen naar deze afdeling, vormt dus een grote uitdaging. Ook in de andere volksmuziek vakken blijkt dit genre in de lagere graad vooral volwassenen aan te trekken. De aanwezigheid van een grote diversiteit in het aanbod van de academie zet natuurlijk wel een rem op ruime expansiemogelijkheden. De doorstroming doorheen het studietraject van deze leerlingen is vrij behoorlijk.

Onderwijsaanbod Tijdens de lessen komen de verschillende technieken van het doedezakspel voldoende aan bod. Er is geen jaarplan, de klas valt terug op het officieel goedgekeurde leerplan dat overigens vrij gedetailleerd de doelstellingen aangeeft en koppelt daar een persoonsgericht repertoire aan. Er is dus geen schriftelijk beeld van een progressieve invulling van de lessen (vb. jaarplan met doelstellingen per leerling uitgewerkt).

Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

Leerlingen slagen op basis van de leerinhouden eenvoudige (lagere) tot meer complexere (middelbare en hogere graden) melodieën te spelen met een stabiele speeldruk. De melodieën worden ook uit het hoofd gespeeld. Er is aandacht voor de specifieke dansritmiek en de metriek van de volksdansen. Ook qua houding wordt goed rekening gehouden met een ergonomisch verantwoorde speelhouding die speelpraktisch de grootste wendbaarheid biedt. Samen spelen op het gehoor vormt een versterkende werkvorm tijdens het leerproces. Gehoortraining, muzikaliteit en ornamentiek zijn in de lessen geïntegreerd.

Uitrusting De leerlingen beschikken over degelijke instrumenten. Leerkrachten voorzien zelf in de nodige literatuur.

Leermiddelen en ICT
Logistiek

Infrastructuur Er wordt les gegeven in een bovenlokaaltje van de versleten achterbouw van de hoofdschool. Dit lokaal is te klein en akoestisch niet geschikt voor lessen doedezak, vooral niet wanneer meerdere instrumenten samen spelen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De examenprogramma's volgen de richtlijnen van het leerplan. In de lagere graad betreft dit een plichtwerk en twee werken naar keuze. In de middelbare één plichtwerk en drie werken waaronder een dansmelodie met toenemende aandacht voor het spelen uit het hoofd. Als extern jurylid wordt een deskundige aangetrokken met voldoende kwalitatieve garanties (leden van folkgroepen als Arjaun, fluxus, Cecilia...). Voor het examen H3 twee jaar terug werden twee externe deskundigen uitgenodigd. De afspraken rond de puntenquoteringen verlopen analoog zoals in de andere afdelingen.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De kleine omvang van de klas laat toe de leerlingen erg gericht te volgen en heel aangepast te werken. Een leerlingvolgsysteem is niet ontwikkeld. Leerlingen worden inspirerend ondersteund met zin voor precisie en exactheid.
Deskundigheidsbevordering <i>Verspreiding van expertise</i> <i>Nascholingen</i>	De docent beschikt over een vereist diploma voor het geven van het vak doedelzak. Dit is binnen deze afdeling uitzonderlijk.

3.1.1.4 Muziek: instrument dwarsfluit

Voldoet

De dwarsfluitcursus geeft blijk van een opvallend hoge instroom, een goede doorstroming van leerlingen en een gerichte output. Er is een mooi evenwicht tussen artistiek haalbare doelstellingen en een nauwkeurige, pedagogisch-didactische zorg. De leerplandoelstellingen worden op een consciëntieuze manier bereikt via een bijzondere aandacht voor een goede begeleiding van de leerlingen.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het aantal leerlingen dwarsfluit is in deze academie een succesverhaal en dit ondanks stagnatie en terugloop op Vlaams niveau. Met circa 40 leerlingen bevindt het vak zich 3% boven het gemiddelde in andere, vergelijkbare academies. Tegelijk slaagt deze afdeling erin ook nog een groeicomponent te realiseren: sedert vorige doorlichting is het aantal leerlingen nog toegenomen. Wat opvalt in de instroomcijfers is het verwaarloosbaar aantal volwassen leerlingen. Dwarsfluit blijkt niet meteen een instrument dat een sterke aantrekkingskracht uitoefent op oudere leerlingen. Ook wijst de registratie een hoog aantal vrije en/of initiatie leerlingen aan op het niveau van L2 jongeren. Op 45 leerlingen dit schooljaar gaat het over 9 leerlingen. Vertrekkend vanuit het schooljaar 2011-2012 valt de uitzonderlijk goede doorstroming op van leerlingen. Het curriculum van L2 tot L4 scoort behoorlijk, maar nog sterker is de doorstroming vanuit M1 naar H3. Dit wijst op een aangepaste inhoudelijke benadering die sterk leerlinggericht is. Er is ook een goed evenwicht tussen leerlingen in de optie samenspel en in de optie instrument.
---	--

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	In de dwarsfluitklas worden de leerplandoelstellingen per leerling gerealiseerd via een individueel uitgewerkt jaarplan. Naast de leerplandoelstellingen die verwijzen naar attitudeontwikkeling, muzikaliteit en repertoire, en toonvorming en techniek, voegt de docent er ook concreet voor elke leerling op het geëigende niveau aangepast materiaal aan toe. Hierbij krijgt het technisch materiaal een gepaste plaats. Het jaarplan omvat ook de werkwijze over de concrete punten waaraan zal gesleuteld worden op het vlak van attitude en muzikaliteit. Bij de observaties tijdens lesmomenten kon de aandacht voor het realiseren van de leerplandoelen duidelijk vastgesteld worden. Zo wordt veel belang gehecht aan de juiste ademhaling, aan de tempostabiliteit, aan het cantabile/zangerig spelen, aan de karakterisering van de werken ter voorbereiding van de proeven. Ter ondersteuning van het constructief leren, spelen de leerkrachten voor en samen met de leerling. Er is voldoende horizontale samenhang met de andere vakgebieden en de termijnplanning is voldoende uitgebalanceerd.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	In de hoofdschool is het lokaal specifiek aangepast aan de lessen dwarsfluit. De nodige uitrusting is aanwezig (tafels, stoelen, muziekbord, pupiters, piano voor de begeleiding...). Aan de muren hangen foto's, ludieke tekeningen, aankondigingen van klas- en andere concerten, pictogrammen met de anatomie van de fluit... . In de lesplaats Denderbelle (DeBrouwerij) staat een ruim lokaal ter beschikking. Akoestische panelen zijn aangebracht. Voor de pianobegeleiding moet de leerkracht wel verhuizen naar een ander lokaal wat minder gunstig is, bv. voor de eenvoudige begeleidingen van de jongste leerlingen in de lagere graad.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	In de lagere graad zijn de programma's conform de richtlijnen van het leerplan. Het geheugenwerk staat soms, maar niet altijd aangeduid. Leerlingen die examen afleggen op het einde van een graad treden in het openbaar op, vaak samen met andere instrumenten (vb. H3 zang-dwarsfluit-piano). De examenprogramma's omvatten op deze openbare proef 2 werken. Drie leerlingen legden examen af op de datum van het zgn. inhaalexamen. Plichtwerk en geheugenwerk staan aangeduid. Deze programma's voor de niveaus van L4 en H3 zijn zoals de leerplannen voorstellen. Het denken rond evaluatie is in de academie in volle ontwikkeling. Momenteel gebruikt men in alle cursussen nog een beperkte invulling aan de digitale evaluatiefiche. Er is een goed evenwicht tussen proces- en productevaluatie. Dit jaar blijken er 3 leerlingen een eindexamen H3 optie samenspel af te leggen. De jury is samengesteld conform de regelgeving maar voor het niveau van H3 dienen er volgens de regelgeving 2 externe juryleden aangezocht te worden. Zelfs al dubbelen de leerlingen dit leerjaar (bv. via onvolledige proef) dienen zij zich op het einde van dit leerjaar voor een jury te presenteren. Het is niet duidelijk welke de afspraken hierover zijn of art. 30 §1 van het organiseert gerespecteerd wordt. Voor de interne overgangsexamens werken de leerkrachten samen over de vakken heen.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Het is duidelijk dat de leerlingen goed worden begeleid doorheen hun individueel uitgestippeld traject. Naast het persoonlijk uitgewerkt jaarplan wordt de evolutie ook in een leraarsagenda genoteerd en opgevolgd. De leerbegeleiding steunt op een duidelijke communicatie en een begripvol invoelingsvermogen.

3.1.1.5 Muziek: instrument slagwerk

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen die gedetailleerd staan uitgeschreven in een overzichtelijk jaarplan per graad. Een hernieuwde opbouw van de cursus is volop aan gang. De evaluaties verlopen conform de verwachtingen van het leerplan en overeenkomstig de bestaande regelgeving.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

Het aantal leerlingen is in de slagwerkklass de laatste jaren gevoelig teruggelopen. Hierdoor bevond de cursus zich met 14 leerlingen vorig jaar en 3,17% van de instrumentale populatie onder het Vlaams gemiddelde van 5,84%. Dit schooljaar staan er maar liefst 32 leerlingen op de lijst slagwerk. Hiervan staan 13 leerlingen geregistreerd als vrije of initiatie- leerling. Toch betekent dit dat er dit jaar 19 leerlingen zijn, een gevoelige verbetering tegenover de jaren ervoor.

Het valt op dat de voorbije periode meer volwassenen starten met dit instrument. Ook valt op dat leerlingen die als vrije leerlingen in L2 terecht komen in groter aantal afhaken dan diegenen die regulier aanvangen. Dit roept vragen op over de doeltreffendheid van de initiatie bij sommige leerling profielen. Zo stopten vijf op zes vrije leerlingen bij de overgang van het schooljaar 2012 naar 2013.

De doorstroming doorheen het curriculum oogt voldoende tot in de middelbare graad. De laatste H3 sloot af in het jaar 2013-2014 in de optie samenspel. De laatste twee jaar bevinden zich er geen leerlingen hogere graad meer in de cursus. Uit nader onderzoek blijkt dit een gevolg van een leraarswissel te zijn. Er wordt nu gewerkt aan een vernieuwde opbouw van de cursus.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

De klas werkt met een algemeen, niet gepersonaliseerd jaarplan met eraan gekoppeld een aanvullende repertoirelijst. Het jaarplan is afgestemd op de inhouden van het officieel leerplan slagwerk. Per graad worden de leerplandoelstellingen uitgewerkt overeenkomstig de uitbreiding van het slagwerkinstrumentarium. Om de ritmische basis goed aan te leren wordt in de lagere graad vooral gefocust op de trommel en de drums, en blijft het melodisch aspect beperkt tot één instrument. Dit verandert vanaf de middelbare en tot de hogere graad waar de inhoudelijk-technische progressie goed omschreven wordt.

Deze overzichtelijke planning loopt parallel met de opdrachten die aan de leerlingen worden meegegeven en die in een agenda door de leerkracht wekelijks worden bijgehouden en opgevolgd. Gezien de nog beperkte doorstroming naar de hogere graad kan de realisatie van deze verticale samenhang nog niet waargenomen worden.

Wat betreft de horizontale samenhang werkt de cursus in goed overleg met de afdeling Jazz&Lichte Muziek, vooral voor wat betreft de deelname aan de combo werking van de middelbare graad. Voor de lagere graad wordt verwezen naar het kinderorkest dat een positief elan oplevert vanaf de beginjaren. Uit observatie blijkt dat leerlingen goed worden voorbereid op het nakende examen. De werkjes zijn goed gekend. Didactische maar ook activerende ondersteuning wordt geboden via het groepsgericht-individueel betrekken van de andere leerlingen. Zo versterken de medeleerlingen elkaar tijdens het drumspel via participatie met klein instrumentarium (tamboerijn, woodblock...).

Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Voldoende leermiddelen zijn voorhanden. Drums, pauken, marimba... en een elektrische installatie met goede versterking (CD-player met boxen) en een vleugelpiano voor de begeleiding. Ook klein percussiemateriaal staat ter beschikking. Leerlingen kunnen zich ook melodisch voorbereiden in een aanpalend lokaal. Het valt op dat er geen xylofoon aanwezig is.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Vorig schooljaar legden 5 volwassen leerlingen examen slagwerk op het niveau van L3 af. Het examenprogramma is afgestemd op de verwachtingen van het leerplan. Het geheugenwerk staat overal aangeduid. Er blijkt geen gemeenschappelijk plichtwerk. De externe jury is samengesteld conform de regelgeving. Zoals in de andere cursussen valt ook het slagwerk terug op de visietekst rond evaluatie. Inzet, aanwezigheid en dagelijks werk krijgen een quoterings. Zo worden proces en product meegenomen in de evaluatie. Er zijn nog geen uitgewerkte criteria die verwijzen naar de leerplandoelstellingen maar leerkrachten kunnen instrumentgerichte informatie terugkoppelen onder de rubriek "opmerkingen". De klasexamens (overgangsproeven) worden afgenomen door de leerkracht en de collega- coördinator van de jalm- afdeling. Voor de openbare proeven komt een extern jurylid. Momenteel betreft dit de oud-leraar van de cursus.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Het betrekken van de leerlingen in mekaars leerproces versterkt op een positieve manier het groepsgevoel. Leerlingen worden individueel opgevolgd. De leerkracht noteert de evoluties in een eigen agenda. Ter stimulering van de leerlingen begeleidt de leerkracht zelf aan de piano. Dit zorgt voor een aangenaam klasklimaat.

3.1.1.6 Muziek: instrument viool

Voldoet

Leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen. In de lessen gaat voldoende aandacht uit naar technische en muzikale aspecten van het vioolspel. Uitrusting en evaluatiepraktijk voldoen.

Outputgegevens Met 5,44% van de instrumentale leerlingenpopulatie bevindt de cursus viool zich onder het normale landelijk gemiddelde van 7,29%. Met 24 leerlingen vorig schooljaar lag het aantal wat hoger dan bij de vorige doorlichting maar anderzijds lager dan de 30 leerlingen in het schooljaar 2008-2009. Dit jaar staan er 46 leerlingen ingeschreven. Hiervan zijn 11 leerlingen vrije of initiatie-leerling. Dit betekent dat het huidige aantal leerlingen toch gestegen is naar 35, wat een groot verschil maakt met het schooljaar ervoor. Uit de studie van het cijfermateriaal blijkt dat de doorstroming vanuit de initiatiegroep zeer uitgesproken is, opmerkelijk beter dan pakweg enkele jaren terug toen de doorstroming zwakker scoorde.

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

Wat betreft de doorstroming binnen het curriculum valt ook een verbetering op naar middelbare en zelfs wat naar de hogere graden toe. Ook dit is gunstiger dan 5 jaar geleden. Momenteel bevinden er zich 21 leerlingen in de lagere, 9 in de middelbare en 5 in de hogere graad. Slechts enkele leerlingen dan weer, volgen de optie instrument, de overgrote meerderheid zit in de optie samenspel met een beperkter programma qua output.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De klas beschikt over een korte jaarplanning annex uurregeling met opmerkingen rond de algemene doelstellingen van het jaar. Uit observaties blijkt dat de leerplandoelstellingen bij de leerlingen gerealiseerd worden. Het betreft o.a. instrumentaal-technische elementen als houding, boogtechniek, kennis van het instrument en zijn onderdelen,... . Er wordt met aangepast repertoire ook auditief gewerkt. Op muzikaal-technisch vlak gaat voldoende aandacht uit naar de continuïteit van de metrieke. Het is niet duidelijk of de leerkrachten gemeenschappelijke afspraken hebben rond de inhoudelijke registratie en opvolging van het leerproces.

Een bijzondere opmerking dient gemaakt m.b.t. de curriculumzorg van de leerlingen. Als gevolg van een aparte regeling rond de initiatie zullen deze, aanvankelijk vrije leerlingen, bij inpassing in het reguliere systeem vaak terecht komen bij een andere leerkracht. Gezien de bijzondere meester-leerling verhouding binnen kunstonderwijs, genereert dit een psychologische breuk die onaangenaam is voor zowel leerling (vervreemding) als leerkracht (motivatie). Het verdient aanbeveling over de zorg rond dit proces voldoende te reflecteren.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

De academie beschikt over een uitleenfonds waar de beginnende leerlingen op beroep kunnen doen. De inrichtende macht ondersteunt op dit vlak de cursus zeer goed. Voor de nodige literatuur en repertoire zorgen de leerkrachten zelf. Gezien de beperkte mogelijkheden om een begeleider in de klas te hebben, doet men al eens beroep op de technologie van de smartphone om begeleidingen op te nemen en mee te geven met de leerlingen. Voor het stemmen van het instrument maakt men gebruik van het programma e-tuner. In de klassen is de nodige uitrusting aanwezig (tafels, stoelen, pupiters...).

Infrastructuur	De lokalen waarin lesgegeven wordt zijn voldoende ruim en ergonomisch voldoende uitgerust. Op een aantal plaatsen is akoestisch materiaal aangebracht. Toch blijft hier en daar de akoestiek vrij luid.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Vorig jaar legden 7 leerlingen een eindproef af voor middelbare en hogere graad. Het merendeel van de leerlingen slaagde in de proeven, eerder met matige cijfers. De jury is reglementair samengesteld. Er is een weging tussen dagelijks werk en de examenproef in een verhouding van respectievelijk 30/70. In de lagere graad zijn de programma's overeenkomstig de richtlijnen van het leerplan. Het geheugenwerk staat niet overal aangeduid. In de middelbare graad legde één leerling een onvolledig programma af in de optie samenspel. De externe jury blijkt voldoende vertrouwd met deeltijds kunstonderwijs.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Leerkrachten ondersteunen de leerlingen door voor te spelen en met hen geconcentreerd mee te spelen op het instrument. Communicatie wordt gefaciliteerd via email-contacten naar ouders en leerlingen toe. Er wordt voorzien in kwaliteitsvolle pianobegeleiding maar het aantal uren beschikbaarheid is (té?) beperkt. Er zijn nog geen specifieke afspraken op het vlak van een (digitaal) leerlingvolgsysteem.

3.1.1.7 Muziek: j.& l.m. elektrische gitaar

Voldoet

De cursus is zeer succesvol. Dit uit zich zowel in de instroom als de vlotte doorstroming van de leerlingen van M1 tot H3. Er is een goede horizontale samenhang tussen de vakken van de optie. De leerplandoelstellingen worden bereikt via tussentijdse evaluaties, toonmomenten en eindproeven.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Met twintig officiële leerlingen (4,54% van de instrumentale schoolpopulatie) vorig schooljaar bevindt de academie zich sterk boven het landelijk gemiddelde van 1,77%. Dit jaar staan er 22 leerlingen ingeschreven. Een groot succes gezien het hier een telling betreft vanaf het niveau van de middelbare graad. De aparte optie jalm bestaat immers niet in de lagere graad. Een doorstroming vanuit het vak gitaar is vanzelfsprekend maar het aantal leerlingen dat de bedoeling heeft de optie te gaan volgen in de middelbare graad is niet gekend. De optie kent een vlotte doorstroming. Van de zes leerlingen M1 in het schooljaar 2011-2012 bijvoorbeeld, bereikten er vier het niveau van M3. Ook binnen de hogere graad is er een merkbare doorstroming, maar deze wordt soms abrupter onderbroken. Mogelijk is dit een gevolg van het gaan volgen van hogere studies omdat de complementariteit met het dagonderwijs niet systematisch aanwezig is (instroom in de jalm op wat latere leeftijd).
---	--

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	In een globale visietekst schetst de leerkracht-coördinator van de jalm-afdeling een beeld van de optie en omschrijft hij het kader waarbinnen de horizontale samenhang tussen de vakken en binnen het team verzekerd wordt. Dit team komt circa 3 keer per jaar samen en de leraars delen eenzelfde visie over de optie. Hierin wordt rekening gehouden met het gedifferentieerde publiek. vanaf het prille begin wordt de zelfstandigheid van de leerling gestimuleerd, evenwel rekening houdend met ieders mogelijkheden en capaciteiten. Theoretische kennis wordt afgewisseld met praktijkgericht oefenen. Dit leidt naar repetities en optredens buiten de academie. Er is een jaarplan met elementaire informatie per leerling. De verschillende toonladders worden gestudeerd waaronder de chromatische. Bluestoonladders worden in verschillende toonaarden ingeoefend. De lessen zijn momenten van studie waarbij de leerkracht meespeelt en de krijtlijnen van het leerproces aangeeft en bewaakt. Indien opportuun wordt ook groepsgericht gewerkt wat de efficiëntie ten goede komt.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Er zijn voldoende leermiddelen voorhanden. Leerlingen brengen hun eigen instrument mee. Er zijn voldoende stoelen en pupiters. De nodige versterking met boxen is aanwezig, elektrische piano, er is mogelijke aansluiting met wifi. Uitvoeringen en composities kunnen beluisterd worden via PC of geluidsinstallatie.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Leerlingen worden permanent geëvalueerd tijdens het jaar. Productevaluaties gebeuren op de toonmomenten (jamsessies) en op de proeven op het einde van het jaar. De samenstelling van de jury is conform de verwachtingen van het leerplan. Er zijn nog geen welomlijnde evaluatiecriteria die afgestemd zijn op de leerplannen. Zoals bij de andere instrumentale vakken werd een evaluatiefiche ontworpen als gevolg van de overschakeling naar een nieuw softwareprogramma. De tussentijdse evaluaties gebeuren zoals in de andere vakken: appreciaties kunnen uitgedrukt worden voor de inzet thuis en de inzet in de les, voor de aanwezigheid, voor de vorderingen en voor het dagelijks werk. De leerkracht kan ook nog aandachtspunten meegeven vanuit zijn omgevingsperspectief en verwijzen naar bepaalde leerplandoelen die op dat ogenblik voor elke leerling kunnen verschillen.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Leerlingen worden aangepast begeleid. Er is ook aandacht voor leerlingen met een bepaalde zorg. Zo bevinden er zich leerlingen in de klas die een bijzondere benadering vereisen (specifieke leesproblematiek) en waar adaptieve werkvormen aan bod komen. Er is geen wekelijkse, schriftelijke opvolging van de leerlingen.

3.1.1.8 Muziek: koor, vocaal ensemble

Voldoet

De klassen koor werken met jaarplannen die heel concreet uitgewerkt zijn vanuit de leerplannen. De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen via uiteenlopende projecten waar de verschillende facetten van de vocale samenzang in bepaalde gevallen geïntegreerd aan bod komen. De evaluaties zijn voldoende valide en de realisaties van de werken geven blijk van een hoge kwaliteit.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

Vorig schooljaar zaten er 40 leerlingen in het vak zang en 30 in het vak stemvorming. In de middelbare graad bevonden zich 39 leerlingen waarvan 17 in de optie zang en 22 in de optie stemvorming. In de hogere graad zaten er 19 leerlingen waarvan 12 in de optie stemvorming en 7 in de optie zang. Wat in deze cijfers vooral opvalt is het lage aantal jongere leerlingen, zoals bij het vak zang volksmuziek. In de middelbare graad zijn dat er 4 op een totaal van 39.

Vorig jaar werden er 29 leerlingen in het vak koor ingeschreven, dit schooljaar zijn dat er 24. In tegenstelling tot koor is het vak vocaal ensemble dun bevolkt, tussen één leerling (dit schooljaar) en maximum 5 leerlingen. De doorstroming blijft er zeer summier, dit in tegenstelling tot die van koor.

Er zijn in de academie twee koren werkzaam.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De cursus van het vocale samenzingen vertaalt zich binnen het deeltijds kunstonderwijs in drie vakken: koor, vocaal ensemble en lyrische kunst. In de academie verwijst men naar de mogelijkheid binnen de regelgeving om leerlingen binnen deze drie vakken en over de graden heen te plaatsen. Het betreft art. 11 2° d) van het BVR dat zegt dat dit van toepassing is op de vakken koor, vocaal ensemble en lyrische kunst. Van het vak koor kunnen naast leerlingen zang en stemvorming, ook leerlingen instrument deel uitmaken. De klas hanteert het minimumleerplan koor dat concreet werd uitgewerkt in een eigen werkboek waar doelstellingen, leerinhoud en evaluatie staan uitgewerkt. Uit het jaarplan blijkt dat dit schooljaar het vak Vocaal Ensemble niet van toepassing is. Er is een tendens in de school- en de klascultuur dat het accent naar de cursus Lyrische Kunst verschuift.

De cursussen geven een eigen invulling en interpretatie aan het leerplan.

Hierbij wordt zeer sterk gewerkt in functie van projecten. Dit kunnen koorconcerten zijn, maar ook een project Lyrische Kunst met orkest (vb. Dido and Aeneas) of cross-over projecten (met fanfare en/of combo). Daarnaast komen gevarieerde bezettingen en gevarieerde literatuur aan bod. In de praktijk worden de partijen verdeeld overeenkomstig de mogelijkheden (o.a. stembereik) van de leerlingen.

Horizontale samenhang wordt gestimuleerd via samenwerking met andere disciplines zoals dansen, acteren, klein slagwerk... etc.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

Er is voldoende logistieke ondersteuning voorzien. Sommige optredens vereisen immers heel wat rekvisieten, kledij, decor,... etc. vooral bij de grotere project-optredens.

De nodige ondersteuning wordt door de academie verleend.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

Er vigeert een afspraak dat alle leerlingen over de middelbare graad en over de hogere graad heen tijdens het doorlopen van de graad kunnen deelnemen aan minstens 2 grotere school- of klasprojecten. In de overige schooljaren zijn de toonmomenten binnen eenzelfde graad zuivere kooroptredens, waarbij het repertoire een representatieve waaier van stijlen in de koormuziek beslaat. Uit het bijwonen van een examen van één van de koren bleek dat het programma voldoende beantwoordt aan de verwachtingen van het leerplan. Het niveau en de kwaliteit waren goed. De jury was reglementair samengesteld en beoordeelde op een betrouwbare, correcte en geïndividualiseerde wijze. Qua omzetting van de resultaten op het inhoudelijk herkenbaar getuigschrift kan een doorgedreven door elkaar aanwenden van de collectieve vocale vakken onduidelijkheid creëren.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

De vakken koor, lyrische kunst en vocaal ensemble onderstellen een optimale inpassing van elke leerling binnen een groepsprogramma. De leerkrachten houden rekening met de individuele verwachtingen maar ook mogelijkheden van elke individuele leerling en zorgen voor een passende begeleiding.

3.1.1.9 Muziek: zang volksmuziek

Voldoet

Het vak volksmuziek zang kent een zeer groot succes in deze academie en oefent een sterke aantrekking uit op het doelpubliek. De zeer eigen leerplandoelstellingen van dit genre worden binnen een brede context door de leerlingen bereikt. De diversiteit van het repertoire en het mooie evenwicht tussen techniek en expressie dragen gevoelig bij tot een sterke profilering van dit vak.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

In het vak volksmuziek zang bevinden zich dit schooljaar 22 leerlingen waaronder één vrije leerling. Het beeld van de klas lijkt wel een omgekeerde piramide. De meeste leerlingen zitten in de hogere graad, vervolgens in de middelbare en slechts een beperkt aantal in de lagere graad. In hoeverre dat dit te maken heeft met een instroom op een hoger niveau is niet geheel duidelijk maar dit zou een verklaring kunnen zijn. Het wijst wel in de richting van een hoge specialisatie. Dit blijkt ook uit de landelijke verhouding: circa één derde van het aantal leerlingen in Vlaanderen zit in deze klas. Zoals reeds bij doedelzak vastgesteld betreft de instroom vooral volwassen leerlingen waarvan sowieso er een aantal zijn met enige voorkennis van hetzij zang, hetzij volksmuziek. Veelzeggend is ook het feit dat het vak meteen opstartte in het schooljaar 2010-2011 met veertien leerlingen. Het jaar daarop bevonden zich al 15 leerlingen in de middelbare graad. Ook dit wijst op vooropleidingen of instroom op basis van reeds verworven kennis/maturiteit (hogere inschaling). Gezien Lebbeke geen centrumstad is maar de academie toch bijna 50% van haar leerlingen van buiten de gemeente rekruteert en er in dit vak quasi geen toestroom is vanuit de lagere graad, ligt het voor de hand dat vele leerlingen van deze klas van buiten de gemeente afkomstig zijn. Toch manifesteert de afdeling zich binnen de gemeente, o.a. via het initiatief van het jaarlijks bal in het cultureel centrum waar toch een ruime belangstelling voor blijkt.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Het vak zang volksmuziek blijkt een pedagogisch-didactisch goed uitgebouwde cursus die gebaseerd is op een consistente lesstructuur. Zo is er een gemeenschappelijke opwarming die het opwarmen van de stem en gerichte ademhalingsoefeningen voorziet voor alle leerlingen. Er is een groepsgericht-individuele aanpak. Daarna wordt specifiek op de programma's van de leerlingen gewerkt die heel individueel aangepast zijn aan de eigen stijl, karakter, voorkeur, keuze en mogelijkheden van elke leerling. Het vak valt terug op het officieel goedgekeurde raamleerplan volksmuziek / volkszang van OVSG. De algemene doelstellingen van dit leerplan worden gerespecteerd. Leerlingen leren zowel volksliedrepertoire van bij ons als uit ruimere Europese tradities. Er is voldoende aandacht voor esthetiek en stijl. Zowel qua attitudevorming als stemtechniek worden de leerplandoelstellingen bereikt. Het repertoire is zeer divers. Er is aandacht voor de juiste sfeer, karakter en tempo. Er wordt zowel a capella als met begeleiding gezongen. Een leerling begeleidt zichzelf met de gitaar met veel zin voor authenticiteit.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	In het lokaal bevindt zich het nodige standaard didactische materiaal. Voor het oefenen van een precieze ademhaling maken de leerlingen gebruik van een Flow-Ball. Dit bevordert een goede oriëntatie van de ademstroom. Daarnaast maken leerlingen ook gebruik om zichzelf tijdens de les op nemen (op een smartphone) zodat ze de opmerkingen kunnen meenemen naar huis om de verdere thuisstudie te ondersteunen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Leerlingen leggen overgangsproeven en eindproeven af. Het leerplan voorziet zeer uitgebreide proeven bij de eindproeven van een graad (vb. 6 werken in de middelbare, 7 in de hogere, waaronder een plichtwerk en zoveel mogelijk alles uit het hoofd). Noodgedwongen wordt het programma ingekort onder meer omwille van de beperkte beschikbaarheid van de begeleider (voor 17 leerlingen!). Als jurylid wordt een gerenommeerd deskundige uitgenodigd. De directeur zit de commissie voor. Leerkrachten maken ook mee deel uit van de jury. Elke leerling wordt individueel besproken zowel over de ontwikkeling tijdens het jaar (proces) als wat betreft de podiumprestatie(s). Veel aandacht gaat uit naar het niveau van techniciteit en naar de expressie.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Leerlingen worden zeer enthousiast begeleid met de nodige aandacht en respect voor ieders eigenheid. Een centraal leerlingvolgsysteem is in de academie nog niet ontwikkeld. De leerkracht houdt zelf de info over de leerlingen bij.

3.1.1.10 Woordkunst: algemene verbale vorming

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. In alle klassen is spel- en spreekplezier aanwezig.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

Het aantal leerlingen in het vak avv bedraagt 38% van het aantal leerlingen in de lagere graad Muziek. Dit ligt ongeveer 15% boven het Vlaamse gemiddelde. Er wordt dan ook hard gewerkt aan een goede rekrutering door open lesdagen, veelvuldige optredens en een doordachte benadering van de basisscholen. De evolutie van de leerlingenaantallen toont een sterke daling na het schooljaar 2008-2009. In het daaropvolgende schooljaar halveerde het leerlingenaantal. Dit is te verklaren door de gewijzigde situatie. Tot in 2008-2009 werd het vak avv tijdens de lesuren van het basisonderwijs van één bepaalde school gegeven, waardoor het leerlingenaantal eerder kunstmatig hoog werd gehouden. Het bleek toen zeer moeilijk om leerlingen te rekruteren voor het vak, zeker wanneer de afstand tot de academie te hoog ligt. Omdat een bepaalde basisschool de meerwaarde van de cursus inzag, werd deze geïmplementeerd in het lessenpakket. In het schooljaar 2009-2010 werd deze samenwerking om o.a. financiële redenen stopgezet. Vandaar dat de leerlingenaantallen met 50% daalden. Toch werden ouders en leerlingen door deze aanpak bewust gemaakt van het belang en de impact van de cursus en is de lesplaats als dusdanig blijven bestaan, maar nu buiten de uren van het basisonderwijs. De cijfers van de laatste jaren tonen aan dat, ondanks het wegvallen van het verplichte uur avv tijdens de lesuren van het basisonderwijs, het aantal leerlingen nog steeds stijgt.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

In alle klassen is spreek- en spelplezier aanwezig. Er is veel aandacht voor de persoonlijkheid van de leerlingen. Binnen de klaspraktijk is na alle oefeningen een vorm van permanente evaluatie aanwezig. In een aantal klassen zou deze evaluatie beter ondersteund kunnen worden door een gerichte observatie met een aansluitende remediëring. Zo wordt er aandacht besteed aan uitspraak, articulatie en ademhaling door middel van oefeningen die zeer kindvriendelijk en spelmatig worden aangebracht. De leerwinst die hieruit zou moeten voortvloeien is in sommige klassen eerder aan de lage kant. Een gerichte, kritische attitude, gestoeld op observatie met een aansluitende, correcte remediëring, zou deze leerwinst aanzienlijk kunnen verhogen. Inhoudelijk zijn de jaarplannen per leerjaar gelinkt aan het leerplan. De meeste klassen zijn echter graadklassen. Dit maakt het aanbrengen van klanken, tweeklanken en medeklinkers en het uittekenen van een opbouwende leerlijn, er niet eenvoudiger op. Uit de jaarplannen kan niet opgemaakt worden of al deze spreektechnische basisaspecten in voldoende mate in de praktijk worden aangebracht. Ze vertonen enkele hiaten.

Onderwijsorganisatie

Groeperingsvorm

Onderwijstijd

Het gebeurt dat een lesplaats plots niet kan gebruikt worden omwille van andere activiteiten. Aan leerlingen wordt dan gevraagd om naar de hoofdvestigingsplaats te komen. Dit is dikwijls een "last-minute-oplossing" en zorgt vaak voor een inkrimping van de onderwijstijd o.a. omwille van een langere reistijd. In de toekomst zou dit beter georganiseerd moeten worden zodat leerlingen de lestijd krijgen waar zij recht op hebben.

Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Er wordt gewerkt met goed literair materiaal, aangepast aan de leeftijd van de kinderen. Het wordt door de leerkracht aangebracht.
Infrastructuur	Sommige klassen bieden niet de geschikte infrastructuur om algemene verbale vorming te geven. Er hangt een schimmelgeur en het tapijt op de grond is ronduit vies, ondanks de inspanningen van het poetspersoneel. Andere lokalen voldoen infrastructuureel dan weer wel om de leerplandoelstellingen te kunnen bereiken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De examenjury's zijn conform de regelgeving samengesteld. Uit gesprekken en uit de examenbrochures kan afgeleid worden dat aan de evaluatievereisten, zoals vastgelegd in het leerplan, niet wordt voldaan. Daarin wordt gevraagd om een voorbereide lees oefening, een spreek oefening vanuit improvisatie, een spelmoment met vastgelegde teksten en een korte tekst uit het hoofd (individueel) als examenprogramma te brengen. De voorbereide lees oefening ontbreekt vrijwel altijd. Deze proef wordt ook niet, zoals het leerplan dit toelaat, voor de eindproef afgenomen. Als argument wordt aangebracht dat dit leerlingen met dyslexie benadeelt en dat zij op die manier o.a. het plezier in het Woord zouden verliezen. Het spreekt voor zich dat met dergelijke zaken rekening moet gehouden worden en dat een aangepaste leesproef, op welke wijze dan ook, voor deze leerlingen onontbeerlijk is. Dit kadert in een aangepaste leerbegeleiding. De behaalde resultaten liggen verspreid over de verschillende graden maar het merendeel van de leerlingen behaalt een grote onderscheiding. Uit de documenten van de toelatingsperiodes blijkt dat er nog steeds veel instromers zijn in de lagere graad vier, ondanks de wijzigingen die recent ingevoerd werden in de regelgeving.
Rapporteringspraktijk	De evaluatiefiches vermelden een viertal criteria: stem, articulatie, taalcreativiteit/spel en samenwerken. Deze beoordelingselementen worden bondig verklaard en voor de leerling in kwestie beargumenteerd. Het is niet duidelijk of deze criteria ook meegenomen worden door de juryleden bij het beoordelen van het eindexamen. Een deel van de rapportering gebeurt op informele wijze. Na optredens en toonmomenten wordt de tijd genomen om aan ouders én leerlingen feedback te geven.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Tijdens de lessen wordt er op een zorgzame wijze met de leerlingen omgegaan. Een academieoverkoepelend leerlingvolgsysteem werd nog niet uitgewerkt. Ook het opstellen van leerlingvolgfiches waarbij de noden en behoeften van leerlingen in kaart worden gebracht, zou de leerbegeleiding ten goede kunnen komen.
Inbreuk(en) op regelgeving	De evaluatievereisten die gesteld worden in het raamleerplan algemene verbale vorming. Art 6 bis van de schoolpactwet.

3.1.1.11 Woordkunst: toneel

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. Spel- en speelplezier zijn vaste pijlers in het leerproces. Er wordt veel belang gehecht aan een onderbouwde mondelinge feedback.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

Tussen 2005 en 2007 kende de cursus toneel een historisch dieptepunt. Het aantal leerlingen schommelde tussen drie en vijf. Vanaf het schooljaar 2008-2009 zette zich een kentering in die de daaropvolgende jaren uitmondde in een bloei van de toneelafdeling. In het schooljaar 2014-2015 daalde het leerlingenaantal evenwel met één derde. Waakzaamheid blijft geboden. Wanneer echter de huidige groep M3-jongeren doorstroomt naar de hogere graad toneel, komen er ineens 8 leerlingen hogere graad bij. Er is één leerling H3 die de opleiding beëindigt. Uit de doorstroomcijfers kan afgeleid worden dat, eenmaal leerlingen de hogere graad toneel aanvangen, ze die ook volledig doorlopen. Het zijn eerder uitzonderingen die uitstromen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

Op het ogenblik van de doorlichting waren de examens reeds achter de rug. Aan de hand van de mondelinge feedback op de geleverde prestaties kan afgeleid worden dat de leerplandoelstellingen bereikt worden. Heel kenmerkend is de nadruk die er op speelplezier gelegd wordt. Daarnaast is er aandacht voor het samenspel. Lichaamstaal en non-verbale communicatie maken een essentieel onderdeel van het leerproces uit. Hierbij aansluitend wordt ook feedback gegeven op het ruimtegebruik tijdens het spelen. De inleving, de beleving en de authenticiteit zijn belangrijke pijlers in de creatie van de personages. Deze feedback gebeurt interactief en in een open sfeer waarbij de groeimogelijkheden vooropgesteld worden. De jaarplannen zijn gekoppeld aan de beginsituaties van dit schooljaar (cfr. leerbegeleiding).

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

Tijdens de lesbezoeken kon vastgesteld worden dat het lokaal waarin de lessen toneel doorgaan over voldoende speelruimte beschikt. Het meubilair is eerder schaars. Er zijn spots aanwezig en men kan beschikken over een geluidsinstallatie. Het blijft echter een “neutraal” lokaal en heeft niets weg van een theatterruimte.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

Uit de brochures kan afgeleid worden dat de examenprogramma's voldoen aan de evaluatievereisten uit het leerplan. De samenstelling van de examenjury beantwoordt aan de vereisten die op dat gebied gesteld worden in de regelgeving. De leerlingen studeren in de meeste gevallen af met een grote onderscheiding.

Rapporteringspraktijk

Met uitzondering van de eindjaren worden er geen puntenquoteringen meer gegeven en meegedeeld aan de leerlingen. In het woordkorps werd beslist om een uitgeschreven evaluatie en mondelinge feedback te geven tijdens de evaluatiemomenten en na de examens en toonmomenten. Voor het vak toneel staan de evaluaties van verschillende schooljaren op dezelfde evaluatiefiche. Er worden geen vaste, aan de leerplannen gelinkte criteria gehanteerd voor de evaluatie.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

In de klassen wordt op een zorgzame wijze met de leerlingen omgegaan. Zoals reeds vermeld onder “onderwijsaanbod”, zijn de jaarplannen gebaseerd op de situaties aan het begin van het schooljaar. In functie van de aanwezige noden bij de leerlingen worden keuzes gemaakt op het vlak van theaterliteratuur of –genre. Op deze wijze wordt getracht om de werkpunten bij de leerlingen bij te schaven.

Een academieoverkoepelend leerlingvolgsysteem werd nog niet uitgebouwd.

3.1.1.12 Woordkunst: voordracht

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. Spreek- en vertelplezier zijn aanwezig. Er wordt op een zorgzame wijze met de leerlingen omgegaan.

Outputgegevens

Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

De leerlingenaantallen in het vak voordracht vertonen dezelfde evolutie als de die in het vak toneel: tot het schooljaar 2008-2009 is er een beperkt aantal leerlingen, daarna is er een bloei tot en met het schooljaar 2013-2014. Vanaf 2014-2015 is er een sterke daling. Uit gesprekken blijkt dat frequente leerkrachtenwissels een mogelijke oorzaak van deze daling zou kunnen zijn. In de meeste gevallen volgen de leerlingen zowel de optie voordracht als de optie toneel.

Uit de doorstroomcijfers die de academie ter beschikking stelde kan afgeleid worden dat vele leerlingen het volledige curriculum, tot en met de hogere graad 3, doorlopen. Indien leerlingen uitstromen gebeurt dat na de middelbare graad 3.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

De leerplandoelstellingen worden bereikt. In de lessen is spreek- en vertelplezier aanwezig. Spreektechnische vaardigheden krijgen in de meeste klassen de nodige aandacht. Een doorgedreven tekstanalyse en tekstinterpretatie, zowel naar vorm als naar inhoud, is in de meeste klassen aanwezig. In sommige lessen kan dit beter uitgediept worden. Hierbij aansluitend wordt veel belang gehecht aan beleving, inleving en authenticiteit die ook in de natuurlijke zeggingskracht tot uiting komen. Naast het verbale element worden ook non-verbale aspecten benadrukt. Lichaamshouding en een natuurlijke lichaamsexpressie zijn hierbij cruciaal.

In bepaalde lessen waren de examens reeds voorbij. De mondelinge feedback die de leerlingen over het examen kregen, was gebaseerd op een aantal leerplandoelstellingen.

Uit de gesprekken en de analyse van de jaarplannen blijkt weinig of geen horizontale samenhang te bestaan tussen de verschillende voordrachtsklassen. Er zijn geen afspraken omtrent de inhoud en het aan te bieden materiaal. Uit verschillende documenten kan opgemaakt worden dat in een aantal klassen het aangeboden materiaal eerder aanleunt bij toneel. Duidelijke afspraken hierover zou de gelijkgerichtheid ten goede komen. Ook in het vorige doorlichtingsverslag werd opgemerkt dat een grotere samenhang tussen de verschillende woordvakken een meerwaarde zou zijn.

Onderwijsorganisatie <i>Groepeeringsvorm Onderwijstijd</i>	Uit de toelatingsperiodes blijkt dat er nog steeds een behoorlijk aantal leerlingen rechtstreeks in de middelbare graad jongeren instroomt. De kans om die leerlingen, omwille van pedagogische redenen, het volwassenenparcours te laten doorlopen waarbij ze naast voordracht ook nog een uur verbale vorming krijgen om de spreektechnische vaardigheden onder de knie te krijgen, wordt nog niet aangegrepen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT Logistiek</i>	Het les- en werkmateriaal wordt door de leerkracht zelf aangebracht. In de academie kunnen kopies genomen worden. In alle lesruimtes is een internetaansluiting beschikbaar.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief Valide Betrouwbaar</i>	De examenjury's zijn conform de regelgeving samengesteld. Uit de examenprogramma's van de voorbije vijf jaar kan afgeleid worden dat een aantal programma's toneelmatige inhouden bevatten. Andere stemmen dan weer overeen met de leerplanvereisten. Ook deze materie zou onderwerp van overleg kunnen zijn om de gelijkgerichtheid te bevorderen. De meeste leerlingen behalen een grote onderscheiding.
Rapporteringspraktijk	De evaluatiefiches bestaan uit twee delen: een gedeelte dat het proces tijdens het jaar weergeeft en een tweede gedeelte dat het examen bespreekt. Geen van de beide onderdelen wordt ondersteund door criteria die gelinkt zijn aan de leerplandoelstellingen. Er wordt een algemene impressie gegeven. In een aantal klassen wordt de examenprestatie grondig besproken.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend Leerlingvolgsysteem</i>	In de klassen heerst een warm en veilig klimaat. Leerlingen worden begeleid volgens hun noden en behoeften. Er wordt op een zorgzame wijze met hen omgegaan. In sommige klassen is een eigen leerlingvolgsysteem aanwezig, een academieoverkoepelende uitwerking ervan, is nog niet aan de orde.

3.1.1.13 Woordkunst: welsprekendheid

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen voor welsprekendheid worden niet bereikt omdat de leerinhouden van het vak toneel worden aangeboden. Voor sommige leerlingen betekent dit een curriculumverlenging.

Outputgegevens <i>Leerprestaties Outcomes Vervolgonderwijs Tevredenheid</i>	In 2008-2009 was er een piek met 11 leerlingen in de cursus welsprekendheid. Nadien is dat aantal langzaam maar gestaag gedaald. Dit jaar zijn er 2 leerlingen in de middelbare graad welsprekendheid ingeschreven. In de hogere graad is de cursus welsprekendheid opgestart in 2010-2011. Dit jaar zijn er zeven leerlingen ingeschreven. De leerlingen die in de hogere graad dit vak volgen hebben meestal de opleidingen voordracht en/of toneel al achter de rug. Uit de doorstroomcijfers kan opgemaakt worden dat de middelbare graad 3 als een eindpunt wordt gezien door velen. Diegenen die de hogere graad aanvatten, zijn vaak herinstromers en zij lopen het volledige curriculum door.
---	--

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Uit gesprekken, uit jaarplannen en uit examenprogramma's kan afgeleid worden dat de leerinhoud van het vak welsprekendheid niet aan bod komt tijdens de lessen. De lessen zijn volledig gebaseerd op de leerinhouden van het vak toneel.
Onderwijsorganisatie <i>Groeperingsvorm</i> <i>Onderwijstijd</i>	Door leerlingen die de optie toneel volledig doorlopen hebben in het vak welsprekendheid te laten instromen, en de leerinhoud van het vak toneel opnieuw aan te bieden, wordt een verlenging van het curriculum mogelijk gemaakt en worden de middelen oneigenlijk aangewend.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De academie beschikt over de nodige uitrusting om de leerplandoelstellingen te kunnen realiseren.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De examenjury is conform de regelgeving samengesteld. Uit de examenbrochures kan afgeleid worden dat de inhoud van het programma gelijk loopt met dat van de evaluatie voor toneel en er dus niet voldaan wordt aan de evaluatievereisten voor het vak welsprekendheid. De meeste leerlingen behalen een grote onderscheiding.
Rapporteringspraktijk	Aangezien het examen bij de start van de doorlichting reeds achter de rug was, werd tijdens de bijgewoonde les een heldere, verduidelijkende en opbouwende evaluatie gegeven. Er werd een soort "swot-analyse" gemaakt van de geleverde prestaties. Dit blijkt ook uit de evaluatieverslagen die de inspectie kon inkijken. In de beide vormen van feedback en evaluatie is het duidelijk dat de aangeboden inhoud niet overeenstemt met de leerplandoelstellingen.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Leerlingen worden op een zorgzame wijze begeleid. De heldere, mondelinge feedback geeft leerlingen een realistisch beeld van hun kunnen. In de jaarplannen is een beginnend leerlingvolgsysteem terug te vinden waarbij de beginsituatie van leerlingen geschetst wordt. Een algemeen geldend leerlingvolgsysteem voor de gehele academie werd nog niet uitgewerkt.
Inbreuk(en) op regelgeving	De evaluatievereisten die gesteld worden in het raamleerplan welsprekendheid. Art 6 bis van de schoolpactwet.

3.1.1.14 Dans: algemene artistieke bewegingsleer

Voldoet

De leerlingen slagen er op het einde van de lagere graad in om met de juiste expressie en muzikaliteit en met voldoende kwaliteit de leerplandoelstellingen te bereiken.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De instroom van leerlingen vanuit de dansinitiatie verloopt zeer gunstig. De laatste vier jaar schrijft bijna 80% van de leerlingen L2 zich in voor L3. In Vlaanderen is dat 62%. Daarnaast sluiten nog heel wat nieuwe leerlingen zich aan. In het verleden was de doorstroom doorheen de lagere graad niet zo positief. Vooral na L3 stopten heel wat leerlingen. Dankzij een sterke visie en het verbreden van het aanbod is de dansafdeling erin geslaagd deze doorstroom te verbeteren. Dit betekent dat veel meer leerlingen het eindattest van de lagere graad behalen.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De leerplandoelstellingen worden systematisch per graad en per leerjaar gepland. Voor de lagere leerjaren is goed overlegd wat betreft de leerinhouden. Afspraken omtrent de kwaliteit van uitvoering en de terminologie kunnen de gelijkgerichtheid zeker versterken. Het inhoudelijk vakoverleg zorgt ervoor dat er voldoende horizontale samenhang is tussen de vakken algemene artistieke bewegingsleer en artistieke training. Tijdens de bijgewoonde lessen werd het examen voorbereid. De inhoud van het examen komt overeen met de verwachtingen van het leerplan. Er is veel aandacht voor het bewegingsgeheugen waarbij de leerlingen precies weten hoe de bewegingen moeten uitgevoerd worden. Vooral in de L6 is heel wat aandacht voor de expressieve uitvoering van de techniek oefeningen. Hierbij wordt de link met de muziek duidelijk uitgelegd. Het valt op dat in alle lessen heel wat discipline is zonder dat dit het dansplezier of de expressiviteit in de weg staat. De aandacht voor lenigheid en kracht doorheen de opleiding geeft als resultaat dat de fysiek van de leerlingen voldoende ontwikkeld is om het been hoog in de lucht te houden of met kracht te springen. In de lagere leerjaren mag er meer aandacht zijn voor een goede houding en de port de bras, vooral bij het begin en het einde van de oefeningen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De muziekkeuze is aangepast aan de oefeningen. Voor de lagere leerjaren mag er meer aandacht zijn voor het juiste tempo van de muziek. De muziek voor het examen daagt de leerlingen uit om de oefeningen met meer expressie te dansen, waar een aantal leerlingen al tijdens de voorbereiding goed in slagen.
Infrastructuur	De danszaal in het oude gebouw voldoet niet aan de normen volgens het ministerieel besluit van mei 1999. De twee palen in het midden van de dansoppervlakte maken het de leerlingen niet gemakkelijk om voluit te dansen. Er worden duidelijke afspraken gemaakt wanneer leerlingen op rijen staan of op de diagonaal bewegen om ongelukken te vermijden. Toch blijft het heel moeilijk om de ruimtelijke perceptie goed te ontwikkelen. De dansafdeling zorgt ervoor dat alle leerlingen de kans krijgen om ook in een andere zaal les te krijgen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Sinds dit schooljaar gebruikt de dansafdeling nieuwe evaluatiefiches waarin zowel algemene, technische als artistieke vaardigheden in opgenomen zijn. Deze fiche weerspiegelt de visie van de dansafdeling waarin zij de aandacht voor techniek en artistiekheid als gelijkwaardige componenten beschouwen maar ook de discipline en motivatie als belangrijk naar voor schuiven. De parameters die beschreven worden, sluiten voldoende aan bij de leerplandoelstellingen. De organisatie van de evaluatie verloopt conform de regelgeving. De meeste leerlingen slagen voor het examen. Indien de resultaten minder goed zijn, wordt contact met de ouders opgenomen om de prestaties te bespreken.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De vele vragen die gesteld werden tijdens de bijgewoonde lessen, zorgen ervoor dat leerlingen bewust leren nadenken over het bewegingsverloop en de bewegingsdynamiek. Meermaals wordt aandacht besteed aan de muzikaliteit van de bewegingen. De leerlingen krijgen heel wat feedback om het beter te doen. Vooral in de lagere leerjaren mag er fysiek meer verbeterd worden zodat leerlingen voelen hoe de beweging verloopt. Dit versterkt het leren bij deze jonge leerlingen. In alle lessen wordt rekening gehouden met de fysieke mogelijkheden van de leerlingen. In functie daarvan krijgen leerlingen feedback en worden ze uitgedaagd het beste van zichzelf te geven. De dansafdeling heeft oog voor talent waarbij ze leerlingen doorverwijst naar een professionele opleiding. Voor leerlingen met een specifieke leerbehoefte wordt een individueel aangepast curriculum (IAC) opgesteld, zoals de regelgeving voorziet.
Inbreuk(en) op regelgeving	De dansoppervlakte is niet groot genoeg, er zijn geen kleedkamers. Ministerieel besluit tot bepaling van de voorwaarden voor de aanvraag van een programmatie in het deeltijds kunstonderwijs en de behandeling ervan, de voorwaarden voor de melding van een structuurwijziging in het bestaande studietoelaanbod in het deeltijds kunstonderwijs en de infrastructuurvereisten voor de studierichting dans in het deeltijds kunstonderwijs, 16 mei 1999.

3.1.1.15 Dans: artistieke training

Voldoet

De artistieke leerplandoelstellingen worden doorheen de opleiding steeds gecombineerd met de danstechnische vaardigheden van de opleiding. De leerlingen slagen erin om met de nodige expressiviteit de danscombinaties op een kwalitatief voldoende hoog niveau uit te voeren.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De studierichting Dans is de sterkst groeiende afdeling van de academie. Sinds de vorige doorlichting is zij met 69% gestegen. Met 37% van het totaal aantal financierbare leerlingen is zij de tweede grootste studierichting van de academie. Dit hoge percentage is in Vlaanderen uniek. Verschillende oud-leerlingen hebben een professionele danscarrière uitgebouwd of geven in de academie les. De tevredenheid is groot en het dansteam staat in voor het welbevinden en comfort van de leerlingen.
---	--

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De vakgroep heeft ervoor geopteerd om de leerplandoelstellingen zowel in het optievak als in de artistieke training aan bod te laten komen. In het vak artistieke training wordt in de lagere graad jazzdans aangeboden, in de middelbare en hogere graad komen ook elementen hedendaagse dans aan bod. De leerlingen krijgen een nieuwe waaier aan passenmateriaal waar ze gedurende de middelbare graad aan werken. Techniek wordt eerst geïsoleerd aangeleerd daarna verwerkt. De snelheid van de techniek wordt opgedreven. In de hogere graad wordt het passenmateriaal meer gecombineerd en wordt lenigheid belangrijker in de uitvoering. Cruciaal is de aandacht voor de kwaliteit en de intensiteit van de beweging. De dansafdeling wil leerlingen laten genieten van het dans en leerlingen aanzetten om creatief te zijn. Tot slot is ook de podiumervaring een belangrijke doelstelling van de dansafdeling. Tijdens de bijgewoonde lessen artistieke training is deze visie herkenbaar in de verschillende graden. Er is aandacht voor techniek maar er wordt eveneens aan expressie gewerkt. Elke les bevat een kracht- en lenigheidstraining. In de middelbare en de hogere graad slagen de leerlingen erin om heel zelfstandig en zeer geconcentreerd het passenmateriaal tijdens de lessen te verwerven en te optimaliseren in de uitvoering. De leerinhouden zijn over de graden heen voldoende uitdagend zowel op het technische als op het artistieke vlak. In de middelbare en de hogere graad is het effect van het werken aan het bewegingsgeheugen, duidelijk. Leerlingen nemen het passenmateriaal snel op zodat ze ook tijd hebben en aandacht hebben voor expressie. Op korte tijd slagen ze er tijdens een les in om technisch uitdagende combinatie dansant uit te voeren. Elke twee jaar wordt een dansvoorstelling georganiseerd waar de leerlingen de nodige podiumervaring opdoen. Gedurende een aantal maanden studeren ze een choreografie in. Hier wordt gewerkt aan individuele podiumprésence, uitstraling, het samen dansen en performen in groep.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De muziek is zeer gevarieerd, en telkens gekozen in functie van de verschillende oefeningen. De muziekkeuze draagt ertoe bij dat de oefeningen (de techniek) gedanst worden. Tijdens de dansante combinaties vormen vaak de muziek en de tekst het uitgangspunt om tot expressie te komen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Voor artistieke training wordt dezelfde evaluatiefiches gebruikt als voor de optievakken. De criteria sluiten voldoende aan op de visie van de dansafdeling en op de leerplandoelstellingen. Op de fiche is er ruimte voor feedback. Deze kan meer uitgewerkt worden met positieve punten, werkpunten en aanmoedigingen. Gezien de invulling van het vak artistieke training met jazzdans of hedendaagse dans, leggen de leerlingen ook hiervoor eindproeven af voor een jury. In het jaar van de voorstelling wordt deze artistieke prestatie voor 20% verrekend in de punten.

Leerbegeleiding
*Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem*

De leerlingen worden voortdurend uitgedaagd het beste van zichzelf te geven. Er is een mooi evenwicht tussen de aandacht en feedback voor de technische uitvoering enerzijds en de feedback over de expressie anderzijds. Dankzij een juiste vraagstelling over de bewegingsuitvoering, leren de leerlingen bewust de bewegingen uitvoeren. In de lagere leerjaren mag er meer fysiek verbeterd worden. Er wordt voortdurend rekening gehouden met de fysieke mogelijkheden van elke leerling, met als gevolg dat de feedback meer gedifferentieerd geschiedt.

Sociale en emotionele begeleiding
*Sociale vaardigheden
Klasklimaat*

De dansafdeling vindt het klasklimaat erg belangrijk. Vanaf de middelbare graad wordt er sterk aan het groepsgevoel gewerkt. Minder getalenteerde leerlingen trekken zich op aan sterkere leerlingen. Dit heeft als effect dat er maar weinig leerlingen afhaken tijdens de opleiding.

Deskundigheidsbevordering
*Verspreiding van expertise
Nascholingen*

De vakgroep Dans is een hecht team en komt regelmatig samen. Vaak staan praktische agendapunten op de agenda. Er worden meermaals vormingen gevolgd. De vakgroep bespreekt de inhoud van de vorming niet altijd. Aangezien de visie door iedereen goed gekend is, werkt de vakgroep zeer gelijkgericht. De vakgroepwerking kan door een inhoudelijke dialoog nog zeker versterkt worden.

3.1.1.16 Dans: dansinitiatie

Voldoet

De leerlingen slagen erin om met heel wat dansplezier de leerplandoelstellingen te bereiken. De ondersteunende begeleiding zorgt ervoor dat ook aan afwerking wordt gewerkt.

Outputgegevens
*Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid*

De instroom van leerlingen is de laatste jaren sterk gestegen, nl. 37% over de laatste vier jaar. De doorstroom van L1 naar L2 loopt bijzonder gunstig met bijna 80%. Voor Vlaanderen is dat 62%. Ook de doorstroom naar L3 met 71% ligt hoger dan in Vlaanderen met 67%. De academie organiseert lessen kinderdans voor vijfjarigen. Deze lessen worden door de gemeente gefinancierd. Zo wordt de brug naar het officieel curriculum gemaakt en is een instroom gegarandeerd.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren*

Alle leerplandoelstellingen worden systematisch gepland. De vakgroep heeft een gezamenlijk jaarplan uitgewerkt voor de twee leerjaren. Dit jaarplan laat voldoende ruimte voor eigen methodieken, bewegingsopdrachten en muziekkeuzes. Tijdens de bijgewoonde lessen is er aandacht voor ruimte- en tijdperceptie. Leerlingen werken aan lenigheid. De meeste bewegingsopdrachten vertrekken vanuit de eigen belevingswereld zodat leerlingen begrijpen wat ze moeten doen. Bovendien genereert dit heel wat dansplezier. De dansante component is in alle bijgewoonde lessen sterk aanwezig. Deze danscombinaties zijn uitdagend genoeg, er is voldoende ruimte voor de eigen expressie en de ontwikkeling van de psychomotoriek. Er zit heel wat dynamiek in de bewegingsuitvoering. Het valt op dat deze jonge leerlingen heel goed weten wat ze moeten doen en dat ze dit ook kunnen verwoorden. Er wordt systematisch aan het bewegingsgeheugen gewerkt.

Inzake afwerking van een beweging en het gebruik van de juiste terminologie kunnen er betere afspraken gemaakt worden. In een aantal lessen valt het op hoe gedisciplineerd de leerlingen al zijn zonder dat dit afbreuk doet aan expressie en dansplezier.

Onderwijsorganisatie

Groeperingsvorm

Onderwijstijd

In de danszaal in het oude gebouw zijn er geen kleedkamers. Leerlingen kleden zich in de danszaal om. Bij jonge leerlingen vraagt dit veel tijd waardoor er heel wat onderwijstijd verloren gaat. In dit gebouw zijn er zeker mogelijkheden om tijdelijk een klaslokaal als kleedkamer in te richten.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

De muziek die in de lessen gebruikt wordt, is meestal hedendaags en ritmisch soms te moeilijk. Daardoor blijkt het voor leerlingen lastig om in de maat te dansen. In sommige gevallen is de muziek te snel of te traag voor een beweging. Meestal lukt de tekst van de muziek bewegingen uit of wordt de tekst choreografisch verwerkt. Dit bevordert de expressie.

Dankzij het gebruik van materiaal (tekeningen of sjaltjes) kunnen leerlingen zich goed oriënteren in de ruimte.

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Valide

Betrouwbaar

Sinds dit schooljaar heeft de vakgroep nieuwe evaluatiefiches opgesteld. De parameters omvatten zowel attitudevorming als algemene motorische vaardigheden (verplaatsingen, grondoefeningen en dansjes). Deze parameters zijn zeer algemeen maar de link met het leerplan is voldoende duidelijk. Er is ruimte voor feedback die zich meestal beperkt tot een aanmoediging. De leerlingen krijgen drie keer per jaar een evaluatie. Op het einde van het schooljaar is er een examen gepland. De evaluatie verloopt conform de regelgeving.

Leerbegeleiding

Zorgzaam en uitdagend

Leerlingvolgsysteem

Tijdens bijgewoonde lessen krijgen de leerlingen heel wat uitleg over de oefeningen. Hierbij wordt beeldspraak gebruikt die aansluit op de leefwereld van de leerlingen. Daardoor kunnen leerlingen ook aan bewegingskwaliteit werken. Dankzij het veelvuldig vragen stellen, leren ze de namen van de oefeningen en hoe ze deze moeten uitvoeren.

3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De academie spoort tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op maar doet dat nog onvoldoende op systematische wijze. Sinds vorig schooljaar is de preventie-adviseur gestart met de systematische controle en opvolging. Voorlopig is deze onvolledig. Dat blijkt uit de wijze waarop de academie verplichte controles en risicoanalyses uitvoert. Er zijn nog geen risicoanalyses uitgevoerd. De academie verzamelt niet systematisch gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en bij te sturen. Daardoor kent de academie de tekorten waaraan ze moet werken onvoldoende. Dat belet haar om waakzaam te zijn voor ongunstige factoren en veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en leerlingen worden begeleid.

Sommige tekorten kregen een oplossing, maar er zijn ook gekende tekorten die al langere tijd aanslepen. De inrichtende macht heeft nu voldoende budget vrij gemaakt om een nieuwe infrastructuur te bouwen op de cultuursite.

Er is nog te weinig een cultuur waarbij elkeen op eigen niveau verantwoordelijkheid neemt. Dat laat zich voelen in de feitelijke situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er meerdere tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid en gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting nog onvoldoende opgelost. Wat moet verbeteren, is in de planning slechts gedeeltelijk voorzien. Er is weinig initiatief om, in afwachting van een oplossing ten gronde, via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties iets te ondernemen om de situatie minimaal te verbeteren. Er zijn geen brandpreventieverslagen, het EHBO-beleid is op het moment van de doorlichting onvoldoende uitgewerkt.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle locaties van de leer- en werkomgeving van de academie. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat niet alle locaties even geschikt en comfortabel zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. Het oude gedeelte van de hoofdstelling vertoont vocht- en schimmelvlekken. Het materiaal om de akoestiek te verbeteren, is niet brandveilig en evenmin de tapijten die er liggen. Door een storing in de elektriciteitskabel is er voortdurend een hoge toon in de volledige achterbouw van de academie. Ergonomisch gezien is dit zeer belastend. Sommige leslocaties zijn te klein en daardoor ook over-akoestisch. Het danslokaal in Denderbelle kan niet verlucht worden. De inspectie stelt echter ook vast dat de gebouwen zeer netjes zijn en goed gepoetst.

De academie krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De academie spoort de tekorten gedeeltelijk op. Wanneer de academie de kwaliteit van haar bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De academie van Lebbeke beschikt niet over een nascholingsplan zoals het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs dat verwacht. In het schoolwerkplan staat een korte passus over nascholing. Verder is er een document met een stramien voor een nascholingsplan, maar slechts weinig personeelsleden hebben daar weet van en het werd nog niet uitgewerkt in een academiespecifiek nascholingsplan. Uit het gesprek met de directie kan afgeleid worden dat veel belang wordt gehecht aan artistiek gerichte nascholing. Zelf nog artistiek bezig zijn, wordt als een deel van nascholing gezien. Verder werkt de nascholing vooral vraaggestuurd, vanuit de leerkrachten.
- Ondersteuning** In de leraarskamer van de academie is een infostand voorzien die de leerkrachten op de hoogte houdt van het nascholingsaanbod. Slechts in uitzonderlijke gevallen wordt gericht gevraagd om nascholing te volgen. De aangevraagde nascholingen voor leerkrachten en administratief personeel worden allemaal toegestaan en gefinancierd, ook de reiskosten. Een heldere kijk op de beschikbare nascholingsgelden en de besteding ervan vanuit het beleid, is er niet. Indien het budget onvoldoende zou zijn, wil de gemeente financieel haar steentje bijdragen.
- Doeltreffendheid** In de academie is een lijst voorhanden met een overzicht van de gevolgde nascholingen. Hieruit blijkt dat er een heel gamma aan diverse nascholingen door leerkrachten en administratief personeel werd gevolgd. Voor het onderwijzend korps blijkt dit niet enkel om vakgerichte artistieke nascholingen te gaan, maar ook vaak om pedagogisch-didactische vorming. Vakoverleg als middel tot onderwijskundige professionalisering wordt nog niet systematisch als een vorm van interne nascholing aangewend. Uit een aantal gesprekken kan opgemaakt worden dat er informeel een aantal ervaringen uitgewisseld worden. Er is tot op vandaag nog geen systematiek ontwikkeld om de nascholingen af te bakenen, te omschrijven, te inventariseren, te evalueren, door te geven en eventueel te multipliceren. Het aanwezige stramien, ter voorbereiding van een nascholingsplan (cfr. doelgerichtheid), maakt hier nochtans melding van.
- Ontwikkeling** Het vorige doorlichtingsverslag meldt: “Het verdient aanbeveling rond deze nascholing een meer systematisch continuüm op te bouwen...”. Tot op vandaag is deze ontwikkeling nog niet ingezet. De nascholing binnen de academie werkt nog steeds op het vroegere elan verder.
- Inbreuk(en) op regelgeving** Het ontbreken van een nascholingsplan. Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs. 8 mei 2009. Art. 8.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De regelgeving betreffende de evaluatie wordt grotendeels nagekomen. Een geactualiseerde visie op evaluatiepraktijk is niet geëxpliciteerd of helder gecommuniceerd. Daardoor is er weinig inhoudelijke gelijkgerichtheid in de academie op dit vlak. Dit schooljaar werden de criteria in de verschillende studierichtingen terug ter discussie gesteld. De aanleiding hiervoor was de digitalisering van de evaluatiefiches. Hierbij werd geen rekening gehouden met de leerplandoelstellingen, behalve in de studierichting Dans. De parameters waarop leerlingen beoordeeld worden, refereren vooral naar attitudevorming. Er is meer ruimte en aandacht voor feedback. Ook de visie in het schoolwerkplan werd te weinig omgezet in beoordelingscriteria.
- Ondersteuning** De digitalisering van de evaluatiefiche is volop aan de gang. Het is de bedoeling dat leerkrachten de fiches digitaal invullen, daarna worden ze naar de ouders doorgestuurd. In welke mate er een link is tussen de verschillende vakken die leerlingen volgen, is niet duidelijk. Voorlopig is er per vak een fiche. De evaluatieprocedure is beperkt uitgeschreven in het schoolwerkplan. Elke leerling krijgt driemaal per jaar een evaluatie met op het einde van schooljaar een eindbeoordeling. Afhankelijk van de studierichting krijgt een leerling een cijfermatige beoordeling of een woordelijke beoordeling. In de eindbeoordeling wordt rekening gehouden met het dagelijks werk. Het aandeel van het dagelijks werk is verschillend per studierichting en/of per vak. Tijdens de laatste personeelsvergadering van het schooljaar is er tijd voorzien om beslissingen te nemen inzake deliberatie.
- Doeltreffendheid** Doordat de beginsituatie van leerlingen onvoldoende in kaart wordt gebracht, ontbreekt er een referentiepunt in het hele evaluatieproces. Hierdoor is er geen zicht op de evolutie qua opvolging en bereiken van de leerplandoelstellingen. Bij het inkijken van een aantal evaluatiefiches valt op dat de feedback nauwelijks gericht is op taak (waaronder ook het examen)- en procesniveau. Bovendien wordt te weinig gerefereerd naar de parameters die op de fiche staan. Leerlingen krijgen onvoldoende feedback om de volgende stap in hun leerproces te zetten. Vaak beperkt de feedback zich tot aanmoedigingen. Op dit moment zijn er nog geen gelijkgerichte afspraken over het geven van feedback.
- Ontwikkeling** Het lerarenteam staat voor de uitdaging om de verbinding te maken tussen de artistieke visie, de leerplandoelstellingen en de evaluatiecriteria. De digitalisering moet zeker opgevolgd worden en kan nog verder uitgewerkt worden inzake de relatie tussen de vakken. Er zijn mooie voorbeelden te vinden binnen de uitwerking van de evaluatiefiche die een boeiende, onderwijskundige discussie op gang kan brengen. Deze kan leiden tot meer gelijkgerichtheid in het team. Vooral in de studierichting Muziek is nog heel wat ontwikkeling mogelijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het secretariaat is de ruggengraat en het kloppend hart van de school. Het neemt een belangrijke plaats in bij het leiden van de school vooral op organisatorisch, administratief en financieel vlak. Het artistiek beleid op klasniveau wordt in grote mate gedelegeerd aan de leerkrachten. Het onderwijskundig beleid met daaraan verbonden het personeelsbeleid is echter afwezig. Op dit vlak is er geen aansturing, ondersteuning of opvolging vanuit de schoolleiding. Dit maakt de academie zeer kwetsbaar in haar artistiek-pedagogische werking.
- De academie krijgt de volle medewerking van de inrichtende macht. Zij investeert sterk in leraarsuren, toezicht en werkingsmiddelen. Bovendien wordt de academie in een cultuursite ingepland en is budget voorzien om een nieuwbouw te realiseren.
- Visieontwikkeling** De artistiek pedagogische visie is neergeschreven in het schoolwerkplan. In welke mate deze tot op de klasvloer is geïmplementeerd, is onvoldoende duidelijk. Het meedenken en meegroeien met ontwikkelingen en tendensen in het dko, zoals in de toekomstvisie in het schoolwerkplan omschreven staat, wordt in de academie te weinig gestimuleerd. De inspectie stelt vast dat de academie weinig aandacht heeft voor nieuwe didactische ontwikkelingen in artistiek onderwijs. Nochtans heeft deze academie heel wat potentieel gezien de talrijke interessante projecten en optredens die vanuit het team ontstaan. Deze zijn de voedingsbodem om het artistiek onderwijskundig beleid vorm te geven en vernieuwingen te introduceren. De academie laat hier heel wat kansen liggen.
- Besluitvorming** Via de schoolraad wordt de inrichtende macht betrokken bij de werking van de academie. Er is geen BOC waarin de personeelsmaterie, de organisatie van de academie en de bescherming en preventie op het werk kunnen besproken worden.
- Tijdens de vorige doorlichting werd gesuggereerd om de kracht van het coördinatorenteam verder te ontwikkelen. Tot op heden beperkt deze groep leerkrachten zich tot het bespreken van organisatorische onderwerpen, zijnde de talrijke projecten. Een inhoudelijk artistiek pedagogisch en didactisch overleg ontbreekt volledig. Ook beleidsmatig wordt dit coördinatorenteam niet betrokken bij beslissingen. Hetzelfde geldt voor de vakgroepen. De vakgroepwerking in de studierichting Dans is een sterk gegeven om gelijkgericht te werken en op inhoudelijk vlak worden er beslissingen genomen.

Kwaliteitszorg De academie doet heel wat inspanningen inzake het welbevinden van leerlingen en het comfort van leerkrachten. De rol van het secretariaat en het toezicht is hierin cruciaal. Hierdoor ontstaat een open sfeer van collegialiteit die de talrijke producties die de academie organiseert, mogelijk maakt.

De academie voert geen kwaliteitsbeleid. In het verslag van de vorige doorlichting werden hiervoor reeds voorbeelden gegeven zoals het in kaart brengen van een eigen systeemdoorlichting voor een verdere optimalisering van de professionaliteit van de instelling, het ontwikkelen van een vorm van zelfevaluerend vermogen van de groep van coördinatoren en tot slot het ondersteunen en opvolgen van de pedagogisch-didactisch onderlinge samenhang. De inspectie stelt vast dat de academie hierin geen stappen heeft ondernomen. De school heeft ook geen traditie in het systematisch verzamelen, analyseren en gebruiken van data om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Hierdoor valt het de academie niet op dat ondanks het uitgebreide aanbod in de studierichting Muziek, de leerlingeninstroom in L1 daalt en wel met 18% over de laatste vijf jaar.

Het systematisch en cyclisch bewaken van het artistiek onderwijskundig beleid, het personeels-, materieel en financieel beleid is echter onbestaande, waardoor de algemene werking onder druk komt te staan. De academie staat hier voor zeer grote uitdagingen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het bereiken van de leerplandoelstellingen voor alle focusvakken van de studierichting Muziek.
- De structuur en de systematische benadering van de leerstof van de vakken AMC, dwarsfluit, experimentele muziek, de vocale afdeling
- Bereiken van de leerplandoelstellingen voor de vakken algemene verbale vorming, voordracht en toneel.
- Bereiken van de leerplandoelstellingen voor de focusvakken dansinitiatie, algemene artistieke bewegingsleer en artistieke training.
- Het evenwicht tussen de technische en artistieke opleiding met aandacht voor dansplezier.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het volgen van zowel pedagogisch-didactische als artistieke nascholingen op eigen initiatief van leerkrachten en secretariaat.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het ondersteunen van creatieve projecten die van onderuit aangebracht worden.
- De financiële inspanningen van de IM (leraarsuren, toezicht, werkingsbudget en infrastructuur).
- De werking van het secretariaat als ruggengraat en als hart van de academie.
- De schoolraad als adviesorgaan tussen de IM en de academie.
- De open schoolcultuur waarin heel wat artistieke projecten al dan niet domeinoverschrijdend gerealiseerd worden dankzij collegialiteit en samenwerking.

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De jaarplanmatige invulling in cursus Jalm AMC en doedelzak.
- De systematisch opvolging van de horizontale samenhang.
- Het respecteren van de vakinhouden van voordracht en toneel met aandacht voor de specificiteit van het materiaal.
- De muziekkeuze in dansinitiatie aangepast aan het tempo en de ritmiek van de bewegingen.
- Het maken van afspraken inzake terminologie in de studierichting Dans.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een meer systematisch continuüm opbouwen vooral wat betreft academiegerichte materie op meso-niveau.
- Het ontwikkelen van een visie op nascholing.
- Het opstarten van inhoudelijk vakoverleg.
- Het uitwerken van een visie omtrent evaluatie.
- De concrete vertaling van de evaluatievisie op de evaluatiefiches in de studierichtingen Muziek en Woord.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het onderwijskundig leiderschap concreet invullen en aanwenden in de werking van de academie.
- Het sturen, ondersteunen en opvolgen van de onderwijskundige processen.
- Het sturen, ondersteunen en opvolgen van inhoudelijk artistiek pedagogisch en didactisch overleg in de coördinatieraad.
- Het sturen, ondersteunen en opvolgen van de vakgroepen.
- De systematiek om cyclisch de kwaliteit van het artistiek-onderwijskundig beleid te bewaken.
- Het ondersteunen en opvolgen van de pedagogisch-didactisch onderlinge samenhang.

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het bereiken van de leerplandoelstellingen voor het vak welsprekendheid in de studierichting Woord.

Wat betreft de regelgeving

- De evaluatievereisten die gesteld worden in het raamleerplan algemene verbale vorming en welsprekendheid. Art 6 bis van de schoolpactwet.
- Ministerieel besluit tot bepaling van de voorwaarden voor de aanvraag van een programmatie in het deeltijds kunstonderwijs en de behandeling ervan, de voorwaarden voor de melding van een structuurwijziging in het bestaande studieaanbod in het deeltijds kunstonderwijs en de infrastructuurvereisten voor de studierichting dans in het deeltijds kunstonderwijs, 16 mei 1999
- Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs. 8 mei 2009. Art. 8

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor **woordkunst** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor welsprekendheid.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **21-05-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor **dans, muziek**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde QUIX de inspecteur-verslaggever	Dirk VERMEIR de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de academie	